Zaak 322/87 R

Johann Frank
tegen
Rekenkamer van de Europese Gemeenschappen

„Ambtenaar — opschorting van tenuitvoerlegging"

Beschikking van de president van de Vierde kamer van het Hof van Justitie van 10 november 1987 4375

Samenvatting van de beschikking

Kort geding — Opschorting van tenuitvoerlegging — Voorwaarden — Ernstige en onherstelbare schade
(EEG-Verdrag, artikel 185; Reglement voor de procesvoering, artikel 83, paragraaf 2)

BESCHIKKING VAN HET HOF (Vierde kamer)
10 november 1987 *

In zaak 322/87 R,

Johann Frank, voormalig ambtenaar van de Rekenkamer van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door Potthast en Rüber, advocaten te Keulen, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ten kantore van E. Arendt, advocaat aldaar, 4, avenue Marie-Thérèse,

verzoeker,

* Procestaal: Duits.

tegen

Rekenkamer van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door M. Ekelmans als gemachtigde, bijgestaan door J.-A. Stoll, 29, rue Aldringen,

verweerster,

betreffende een verzoek in kort geding om opschorting, tot de uitspraak in de hoofdzaak, van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Rekenkamer van 30 september 1987, zodat verzoeker het pensioenbedrag waarover hij tot nu toe beschikte, ongekort kan blijven ontvangen,

geeft

DE PRESIDENT VAN DE VIERDE KAMER VAN HET HOF,

uitspraak doende krachtens de artikelen 9, paragraaf 4, en 96 van het Reglement voor de procesvoering,

de navolgende

Beschikking

1 Van 2 juni 1978 tot de beëindiging van zijn dienst op 31 januari 1983 was J. Frank ambtenaar bij de Rekenkamer van de Europese Gemeenschappen, als directeur Personeelszaken en administratie in de rang A 2.

2 Op grond van artikel 50 Ambtenarenstatuut ontving verzoeker met ingang van 1 februari 1983 een vergoeding die was berekend overeenkomstig de in bijlage IV bij dit Statuut vastgestelde voorwaarden. Deze vergoeding werd eerst in Belgische franken uitbetaald, doch later, toen verzoeker zich weer in de Bondsrepubliek Duitsland vestigde, dat wil zeggen vanaf 1 mei 1983, werd zij in Duitse marken uitbetaald, nadat daarop de voor dat land geldende aanpassingscoëfficiënt was toegepast.

3 Bij brief van 7 maart 1986 deelde de secretaris van de Rekenkamer verzoeker mee, dat na verificatie was gebleken, dat de overgangsvergoeding waarop hij recht had, foutief was berekend. In deze brief werd verklaard: „Op grond van de tot nu toe gevolgde methode... is de aanpassingscoëfficiënt tweemaal in aanmerking genomen, namelijk een eerste keer rechtstreeks en een tweede keer via de omrekeningskoers, zodat het bedrag dat in Duitse marken was uitbetaald, per maand tussen 400 DM en 1 200 DM te hoog was. Derhalve wordt de vergoeding voor de maand maart 1986 betaald onder voorbehoud van het definitieve besluit van de Rekenkamer betreffende een eventuele terugvordering van het teveel betaalde bedrag".

4 Op 21 april 1986 stuurde de secretaris van de Rekenkamer verzoeker een brief, die als volgt luidde: „Na grondig onderzoek van uw dossier, zal u niet worden gevraagd de teveel uitbetaalde bedragen terug te betalen. De Rekenkamer behoudt zich evenwel het recht voor, de bovengenoemde bedragen te compenseren bij een eventuele salarisverhoging met terugwerkende kracht of een eventuele verhoging van de aanpassingscoëfficiënt."

5 Op 30 september 1987 stuurde de president van de Rekenkamer verzoeker een brief, waarin hij hem onder meer meedeelde:

„Doordat voor de berekening van de overgangsvergoeding en van de in artikel 50 van het Ambtenarenstatuut voorziene vergoeding gedurende de begrotingsjaren 1983 tot 1985 per vergissing de aanpassingscoëfficiënt en de reeds gecorrigeerde wisselkoers van deze coëfficiënt werden toegepast, is 45 523 ecu teveel uitbetaald, die de Rekenkamer zo snel mogelijk moet proberen terug te krijgen.

De door de Rekenkamer vermelde fout is gemaakt door de administratie van de Rekenkamer en meer in het bijzonder door de assistent, belast met de berekening van uw financiële rechten, die bij deze berekeningen tweemaal de geldende aanpassingscoëfficiënt heeft toegepast. De administratie van de Rekenkamer heeft u vervolgens meegedeeld, dat niet tot terugvordering zou worden overgegaan, tenzij de Raad bij verordening de salarissen of de aanpassingscoëfficiënten met terugwerkende kracht zou aanpassen (brief... van 21.4.1986).

Bovenstaand standpunt is dat van de administratie van de Rekenkamer en niet van het college, dat eerst na het onderzoek van haar eigen controleurs van dit probleem kennis heeft gekregen.

Het college van de Rekenkamer zelf, dat het niet eens is met het standpunt van haar administratie, heeft thans besloten dat de ten onrechte uitbetaalde bedragen moeten worden teruggevorderd.

Aangezien het hier om een vrij hoog bedrag gaat, zal ik deze terugvordering vanaf oktober a.s. laten uitvoeren door middel van gelijke inhoudingen, gespreid over twee jaren."

6 Op 1 oktober 1987 heeft verzoeker tegen deze brief van 30 september 1987 een klacht ingediend in de zin van artikel 90, lid 2, Ambtenarenstatuut.

7 Bij brief van 9 oktober 1987 hebben verzoekers raadslieden de administratie van de Rekenkamer aangemaand om vóór 14 oktober 1987 te verklaren dat zij afziet van de in de brief van 30 september 1987 aangekondigde inhouding.

8 Op 16 oktober 1987 heeft het tot aanstelling bevoegde gezag van de Rekenkamer verzoeker een brief gestuurd, waarin hem werd meegedeeld dat het, hangende het besluit in antwoord op zijn klacht binnen de in artikel 90, lid 2, Ambtenarenstatuut gestelde termijn, „ten einde geen afbreuk te doen aan (zijn) rechten, opdracht (had) gegeven om de tenuitvoerlegging van de in (zijn) brief van 30 september 1987 aangekondigde inhoudingen op te schorten" en dat „deze opschorting van de zijde van het tot aanstelling bevoegde gezag uiteraard in geen enkel opzicht een erkenning inhoudt, die prejudicieert op de hoofdzaak".

9 Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Hof op 16 oktober 1987, heeft verzoeker beroep ingesteld dat onder meer strekt tot nietigverklaring van bovengenoemd besluit van de Rekenkamer van 30 september 1987.

10 Bij verzoek in kort geding, krachtens artikel 91, lid 4, Ambtenarenstatuut, ingediend op 19 oktober 1987, vraagt verzoeker dat het den Hove behage, alvorens uitspraak te doen en zo mogelijk zonder mondelinge behandeling, de tenuitvoerlegging van het besluit van de Rekenkamer van 30 september 1987 op te schorten totdat het zich over de grond van de zaak zal hebben uitgesproken, zodat verzoeker het pensioenbedrag waarover hij tot nu toe beschikte, ongekort zou worden uitgekeerd, en verweerster in kort geding in de kosten te verwijzen.

11 Verweerster heeft op 26 oktober 1987 haar schriftelijke opmerkingen ingediend. Aangezien de schriftelijke opmerkingen van partijen alle inlichtingen bevatten die nodig zijn om uitspraak te kunnen doen over het verzoek in kort geding, is het niet nodig gebleken om partijen in hun mondelinge opmerkingen te horen.

12 Ter rechtvaardiging van zijn verzoek voert verzoeker aan, dat de Rekenkamer gebonden is aan de inhoud van de brief die zij hem op 21 april 1986 heeft gestuurd, alsook aan de brief van 7 maart 1986. Niet alleen is de inhoud van het in de brief van 21 april 1986 vervatte besluit duidelijk, doch ook is — aldus verzoeker — het beginsel van de goede trouw bij de uitvoering van overeenkomsten geschonden, en wel omdat zowel de ambtenaar als de gepensioneerde ambtenaar niet meer zou kunnen afgaan op een duidelijke en ondubbelzinnige verbintenis van het tot aanstelling bevoegde gezag.

13 Om het spoedeisende karakter aan te tonen van de in kort geding gevorderde maatregelen, beroept verzoeker zich op de moeilijke economische toestand die voor hem zou ontstaan, indien zijn pensioen van 3 741 DM ongeveer met een derde zou worden verminderd. Verzoeker is van mening dat een snelle beslissing van het Hof alvorens het uitspraak ten gronde doet, noodzakelijk is om deze situatie te vermijden.

14 De Rekenkamer concludeert tot verwerping van onderhavig verzoekschrift, op grond dat het niet-ontvankelijk, althans ongegrond is. Verweerster acht de vordering in kort geding niet-ontvankelijk, omdat het zonder voorwerp is, aangezien de Rekenkamer verzoeker bij brief van 16 oktober 1987 heeft meegedeeld dat, hangende het besluit in antwoord op zijn klacht en ten einde geen afbreuk te doen aan zijn rechten, opdracht was gegeven om de tenuitvoerlegging van de in de brief van 30 september 1987 aangekondigde inhoudingen op te schorten. Het geding is dus zonder voorwerp geraakt in de zin van artikel 69, paragraaf 5, van het Reglement van de procesvoering. Verder meent de Rekenkamer, dat het verzoek in kort geding niet-ontvankelijk is wegens het ontbreken van procesbelang en omdat het beroep in de hoofdzaak ongegrond lijkt te zijn.

15 Met betrekking tot de materiële voorwaarden is de Rekenkamer van mening dat wegens de mededeling aan verzoeker dat het onverschuldigd betaalde bedrag niet zou worden teruggevorderd alvorens een besluit zou zijn genomen in antwoord op zijn klacht, evenmin is voldaan aan de voorwaarde betreffende het spoedeisend karakter. Ook meent verweerster, dat verzoeker geen enkel bewijs heeft aangevoerd met betrekking tot de gestelde schade. Hoe het ook zij, de Rekenkamer vermag niet te zien welke onherstelbare schade verzoeker zou kunnen lijden aangezien, enerzijds, de geplande inhouding over twee jaar was gespreid, zodat hij

een aanvaardbaar salarisniveau zou behouden en, anderzijds, de desbetreffende bedragen uiteraard aan verzoeker zouden worden terugbetaald, indien uit het arrest ten gronde mocht blijken, dat geen terugbetaling verschuldigd was.

16 Er zij op gewezen dat volgens artikel 185 EEG-Verdrag een bij het Hof van Justitie ingesteld beroep geen schorsende werking heeft. Het Hof kan echter, indien het van oordeel is dat de omstandigheden zulks vereisen, opschorting van de uitvoering van de bestreden handeling gelasten.

17 Wil een dergelijke maatregel mogelijk zijn, dan dient volgens artikel 83, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering het verzoek in kort geding de middelen, zowel feitelijk als rechtens, te vermelden, op grond waarvan de voorlopige maatregel waartoe wordt geconcludeerd, aanvankelijk gerechtvaardigd voorkomt, alsmede de omstandigheden waaruit blijkt van het spoedeisende karakter van het verzoek.

18 Het is vaste rechtspraak van het Hof, dat de in voornoemd artikel 83, paragraaf 2, verlangde spoedeisendheid wordt getoetst aan de vraag of een voorlopige beslissing noodzakelijk is ter voorkoming van ernstige en onherstelbare schade voor de partij die om de voorlopige maatregel verzoekt.

19 Zonder dat behoeft te worden onderzocht, of de door verzoeker verzochte maatregel op grond van de door hem aangevoerde middelen, aanvankelijk gerechtvaardigd voorkomt, moet worden vastgesteld, dat in het onderhavige geval niet is voldaan aan de voorwaarde inzake de spoedeisendheid ter voorkoming van ernstige en moeilijk te herstellen schade. Immers, aangezien de president van de Rekenkamer in zijn brief van 16 oktober 1987 uitdrukkelijk heeft verklaard, dat hij „opdracht (had) gegeven om de tenuitvoerlegging van de in (zijn) brief van 30 september 1987 aangekondigde inhoudingen op te schorten", kan niet worden gesteld, dat in de huidige situatie, waar de toepassing van het bestreden besluit is opgeschort door de instantie waarvan het afkomstig is, sprake is van een zodanige spoedeisendheid dat de opschorting van de tenuitvoerlegging van dit besluit gerechtvaardigd voorkomt.

20 Mitsdien moet het verzoek in kort geding worden afgewezen.

DE PRESIDENT VAN DE VIERDE KAMER VAN HET HOF,

uitspraak doende bij voorraad,

gehoord de advocaat-generaal,

beschikt:

1) Het verzoek in kort geding wordt afgewezen.

2) De beslissing omtrent de kosten wordt aangehouden.

Luxemburg, 10 november 1987.

De griffier

P. Heim

De president van de Vierde kamer

G. C. Rodríguez Iglesias